

Організація науково-інноваційної діяльності

Робоча програма навчальної дисципліни

(Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Третій (освітньо-науковий)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>053 Психологія</i>
Освітньо-наукова програма	<i>Психологія</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)/ вечірня</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній (третій) семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кред. ЕКТС / 60 годин лекції – 14 годин, семінарські – 14 годин, самостійна робота – 32 години</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік / модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>Лекції: Практичні заняття: rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор і практичні: завідувач кафедри, професор, д. психол. н., Волянюк Наталія Юріївна +380505538334 volianiuk.nataliia@iit.kpi.ua</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Предметом навчальної дисципліни «Організація науково-інноваційної діяльності» є методологічні основи наукових досліджень та практичної діяльності в психології.

Відповідно до вимог ОНП **метою навчальної дисципліни** є надання майбутнім фахівцям систематизованого й емпірично аргументованого обсягу знань у галузі наукових досліджень, підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи; ознайомлення з закономірностями проведення наукових та науково-психологічних досліджень, доповідей, наукових статей; розкриття методики проведення, аналізу та обробки результатів, формування у здобувачі вищої освіти цілісної системи знань про науково-дослідну роботу.

Навчальну базу дисципліни «Організація науково-інноваційної діяльності» становлять знання, отримані при вивченні різноманітних курсів, що спрямовані на розкриття теоретичних, практичних та методологічних проблем психологічної науки, а також формування вмінь та навичок проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей та соціально-психологічних явищ.

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти:

Загальних компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);

- здатність проводити критичний аналіз, оцінку й синтез нових та складних ідей та соціально-психологічних явищ (ЗК 2);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК 3);
- здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності (ЗК 4);
- здатність розробляти наукові проекти та керувати ними, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень (ЗК 6);
- здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК 7).

Фахових компетентностей:

- здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження (ФК 1);
- здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень (ФК 2);
- здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності (ФК 3);
- здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним (ФК 5);
- уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства (ФК 7);
- здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності (ФК 9);
- здатність проводити теоретичні й експериментальні дослідження, математичне й комп'ютерне моделювання психічних явищ (ФК 17).

Програмні результати навчання:

- мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології (ПРН 1);
- розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці (ПРН 2);
- виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження) (ПРН 3);
- планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики (ПРН 4);
- застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методик у сфері психології, перевіряти їх ефективність (ПРН 5);
- розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів (ПРН 7);

- визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності (ПРН 8);
- вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій (ПРН 9);
- організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін (ПРН 10);
- здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності (ПРН 13);
- представляти результати роботи у вигляді завершених науково-дослідних розробок (наукових публікацій, доповідей, презентацій тощо (ПРН 16).

Здобувачі вищої освіти також отримують практичний досвід шляхом ведення процедури експериментального дослідження.

Комунікація з викладачем можлива та заохочуватиметься на навчальних заняттях, а також у межах двох годин консультацій з викладачем, які проводяться за графіком, доступним на сайті кафедри психології і педагогіки. До того ж для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта volianiuk.nataliia@iill.kpi.ua, месенджер Telegram https://t.me/joinchat/AAAAAE4NgIj_FpVdHrctmQ

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни здобувачу вищої освіти бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами даних наукових інститутів та бібліотек.

Дисципліна вивчається після опанування дисциплін «Філософські засади наукової діяльності», «Іноземна мова для наукової діяльності. Частина 1. Наукові дослідження», «Іноземна мова для наукової діяльності. Частина 2. Наукова комунікація», «Теоретичні і методологічні проблеми психології», «Актуальні проблеми педагогіки вищої школи», що входять до циклу обов'язкових (нормативних) дисциплін ОП.

Вивчення дисципліни дозволить ефективніше опановувати такі дисципліни освітньо-наукового рівня, як: «Психологія соціальних явищ», «Психологія життєвого середовища», «Психологія наукової і технічної творчості». Окрім того, вивчення навчальної дисципліни «Організація науково-інноваційної діяльності» дозволить успішно пройти педагогічну практику.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	СР
1	2	3	4	5
Тема 1. Вступ. Загальнометодологічні основи наукових досліджень	8	2	2	4
Тема 2. Процеси глобалізації та інтеграції в сучасній науці	8	2	2	4
Тема 3. Організація наукових досліджень в Україні. Правове забезпечення наукових досліджень в Україні	9	2	2	5
Тема 4. Наукове дослідження: процес, характеристика, етапи	9	2	2	5
Тема 5. Теоретичні та емпіричні методи психологічного дослідження	9	2	2	5

Тема 6. Державна підтримка і фінансово-економічне забезпечення науково-технічної і інноваційної діяльності. Міжнародна проектно-грантова діяльність	8	2	2	4
Тема 7. Публікаційна стратегія науковця. Підготовка наукових публікацій. Академічна доброчесність у контексті розвитку Європейського дослідницького простору	9	2	2	5
Всього годин	60	14	14	32

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1. Базова література

1. Волянчук Н.Ю. Психологія наукової діяльності: [Монографія] / Н.Ю. Волянчук, Г.В. Ложкін, А.Б. Колосов, Б.В. Андрійцев. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського; Центр ДЗК, 2020. 352 с.
2. Вайжинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. /С. Е. Вайжинський, Т.І. Щербак. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).
4. Електронний ресурс Національного контактного пункту при КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://ncp.kpi.ua/ncp-info-materials>
5. Ліпич Л. Г., Бортнік С. М., Волинець І. Г. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 220 с.
6. Максименко С. Д. Експериментальна психологія. Київ: ЦУЛ, 2019. 360 с.
7. Методологія наукових досліджень [Текст]: навч.посіб./ В.С. Антонюк, Л.Г.Полонський, В.І.Аверченко, Ю.А. Малахов. К.: НТУУ «КПІ», 2015. 276 с.
8. Основи наукових досліджень: науково-допоміжний бібліографічний покажчик [Електронний ресурс] / Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Наукова бібліотека ; укладачі: І. О. Железняк, В. В. Косенко ; ред. В. В. Косенко ; передмова В. В. Косенко. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. 284 с. Режим доступу: http://library.sspu.sumy.ua/biblioteka/bibliografichni_pokazhchyky/2014/1_g.pdf
9. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб./ Р.Крохмальний та ін.: ЛНУ ім.І.Франка, 2013. 312 с.
10. Рейкін В. С. Основи наукових досліджень : конспект лекцій. Луцьк : Вид-во ПП Іванюк В. П., 2020. 111 с.
11. Управління інноваційними проектами: навч. посібник / Уклад.: Н.Н. Пойда-Носик, І.І. Черленяк. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
12. Funding & tender opportunities Single Electronic Data Interchange Area (SEDIA). Режим доступу: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/how-to-participate/1>
13. ANDERSON, Scott T.; LIN, Keldon Kai. Scientific method. In: Translational Orthopedics. Academic Press, 2024. p. 13-15.
14. PANDEY, Prabhat; PANDEY, Meenu Mishra. Research methodology tools and techniques. Bridge Center, 2021.
15. MOHAMED SHAFFRIL, Hayrol Azril; SAMSUDDIN, Samsul Farid; ABU SAMAH, Asnarulkhadi. The ABC of systematic literature review: the basic methodological guidance for beginners. Quality & Quantity, 2021, 55: 1319-1346.
16. XU, Yongjun, et al. Artificial intelligence: A powerful paradigm for scientific research. The Innovation, 2021, 2.4.

4.2. Допоміжна література:

1. «Скільки витрачають на науку в університетах?» електронний ресурс <https://ces.org.ua/money-for-science/>
2. Закон України Про вищу освіту /електронний ресурс Верховної Ради України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Калюжна Є.М. Теоретико-методологічні проблеми психології: навчальний посібник. Київ: ІПК ДСЗУ, 2019. 136 с.
4. Мазаракі А., Притульська Н., Мельниченко С. Інтеграція вітчизняної науки до світової через наукометричні бази даних. Вісник КНТЕУ. 2011. № 6, 5-13 с. <http://visnik.knute.edu.ua/files/2011/06/1.pdf>
5. Методика наукових досліджень в психології: навч.-метод. посіб. / Н.Є. Гоцуляк, О.М. Шпортун. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2020. 152 с.
6. Методологічні та теоретичні проблеми психології: навчальний посібник для слухачів та студентів вищих навчальних закладів / Корольчук М.С. и др. К.: Ніка-Центр, 2018. 336 с.
7. Мелков Ю. О., Бідзюра І. П. Наукова культура та виклики академічної доброчесності. *Наукові праці МАУП*. Серія : Політичні науки. 2018. Вип. 1. С. 5–23.
8. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. / О.П. Кириленко, В. В. Письменний. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 228с.
9. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) . Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
10. Рибалка В.В. Методологічні проблеми наукової психології: посібник. Київ: Талком, 2017. 245 с.
11. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології: курс лекцій. Харків: НУЦЗУ, 2016. 191 с.
12. Філософія сучасної науки і техніки : підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с.
13. Schwalbe K. Інструкція з написання наукової статті. *Морфологія*. 2013. Том 7. № 1. С. 96 -100. <http://morphology.dma.dp.ua/issue/view/8539>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на СР)
1.	Тема 1. Вступ. Загальнометодологічні основи наукових досліджень Вступ. Наукові дослідження: суть, особливості. Фундаментальні і прикладні наукові дослідження. Характерні риси та критерії ефективності наукових досліджень. Вимоги до результатів наукових досліджень. Стратегія оновлення освіти. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки. Класифікація наукових досліджень. Проблема понятійно-категоріального апарату наукових досліджень. Завдання на СР: 1. Визначити поняття науки. 2. Охарактеризувати описову, прогностичну, проектно-конструкторську, технологічну та інші функції науки. 3. Дати характеристику історичних передумов виникнення науки. 4. Охарактеризувати організацію наукової діяльності в Україні.
2.	Тема 2. Процеси глобалізації та інтеграції в сучасній науці Інтеграція вітчизняної науки до світової через наукометричні бази даних. Наукометричні міжнародні бази даних Web of Science Core Collection WoS(CC) та SciVerse Scopus. Scopus – бібліографічна і реферативна база даних та інструмент для

	<p>відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях. Ідентифікація вищих навчальних закладів України у наукометричній базі. Три види профілів у наукометричній базі даних Scopus: авторів (для тих, хто опублікував більше однієї статті у Scopus); установ – (для тих, співробітники яких опублікували більше однієї статті у Scopus); журналів (база даних Scopus дає можливість провести автоматизований аналіз за такими показниками). Реферативна наукометрична база даних наукових публікацій проекту Web of Knowledge компанії Thomson Reuters – Web of Science. Доступ до понад 11 тис. журналів та до більше ніж 110 тис. матеріалів конференцій. Індекс Хірша.</p> <p>Завдання на СР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть механізм інтеграції вітчизняної науки до світової науки. 2. Охарактеризуйте тематико-типологічне покриття Scopus. 3. Назвіть базові критерії оцінювання видання експертною радою Scopus. 4. Ознайомтеся із рейтингом країн за цитуваннями наукових праць за останні десять років.
3.	<p>Тема 3. Організація наукових досліджень в Україні. Правове забезпечення наукових досліджень в Україні</p> <p>Організаційна структура науки. Державна політика України з наукової діяльності. Суб'єкти наукової діяльності. Наукова школа, наукова комунікація. Пріоритетні напрямки розвитку науки в психології. Нормативно-правова база підготовки наукових та науково-педагогічних працівників: Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Положення про підготовку науково-педагогічних та педагогічних працівників», Порядок присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань.</p> <p>Завдання на СР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навести визначення об'єкту та предмету дослідження. 2. Розкрити поняття мети та завдань дослідження. 3. Охарактеризувати принципи організації досліджень, їх сутність та особливості 4. Охарактеризувати вимоги до претендента на присудження наукових ступенів. 5. Охарактеризувати нормативно-правову базу підготовки наукових та науково-педагогічних працівників. 6. Розкрити поняття авторських прав
4.	<p>Тема 4. Наукове дослідження: процес, характеристика, етапи.</p> <p>Вибір теми наукового дослідження. Визначення об'єкту, предмету та мети дослідження, формулювання його теоретичних та практичних завдань. Визначення методології та вибір методів наукового дослідження. Узагальнення наукових фактів і результатів, аналіз, оформлення та презентація результатів наукового дослідження.</p> <p>Завдання на СР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати етапи наукового дослідження. 2. Описати вимоги до оформлення та презентація результатів наукового дослідження.
5.	<p>Тема 5. Теоретичні та емпіричні методи психологічного дослідження</p> <p>Методи психології. Типологія методів. Методика. Теоретичні методи дослідження в психології. Операціоналізація понять у теоретичних дослідженнях. Оформлення теоретичної частини роботи. Порядок опрацювання літературних джерел. Емпірична частина дослідження. Методи здобуття емпіричного матеріалу. Визначення змінних. Поняття про вибірку досліджуваних. Вимоги до вибірки. Пілотажне дослідження. Процедура експерименту. Обробка та аналіз даних дослідження</p> <p>Завдання на СР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проілюструвати операціоналізацію понять у теоретичних дослідженнях з психології. 2. Навести основні вимоги до оформлення теоретичної частини роботи. Проаналізувати методи здобуття емпіричного матеріалу.
6.	<p>Тема 6. Державна підтримка і фінансово-економічне забезпечення науково-технічної і інноваційної діяльності. Міжнародна проектно-грантова діяльність</p>

	<p>Механізми та інструменти фінансування наукової діяльності. Правові аспекти виконання міжнародних проектів. Діяльність міжнародних фондів та їх зорієнтованість на Україну. Програми академічної мобільності. Двусторонні проекти науково-технічного співробітництва. Участь у наукових дослідженнях, що фінансуються Європейським Союзом: програми «Горизонт 2020» та «Горизонт Європа».</p> <p>Завдання на СР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте механізми та інструменти фінансування наукової діяльності. 2. Опишіть правові аспекти виконання міжнародних проектів. 3. Створіть дорожню карту участі у наукових дослідженнях, що фінансуються Європейським Союзом: програми «Горизонт 2020» та «Горизонт Європа».
7.	<p>Тема 7. Публікаційна стратегія науковця. Підготовка наукових публікацій. Академічна доброчесність у контексті розвитку Європейського дослідницького простору</p> <p>Бізнес моделі журналів. Хижацькі видання. Як розпізнати хижацьки видання? Оформлення і структура наукової статті. Бібліографічні посилання. Оформлення результатів досліджень у вигляді наукових робіт. Професійна етика та академічна доброчесність при виконанні наукового дослідження. Ресурси Clarivate для наукової діяльності. Оформлення посилань (APA style). Академічна доброчесність у контексті розвитку Європейського дослідницького простору. Конструювання системи сприяння академічній доброчесності в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».</p> <p>Завдання на СР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть технологію розпізнавання хижацьких видань. 2. Назвіть основні структурні елементи статті. 3. Охарактеризуйте процедуру пошуку фахових журналів з психології. 4. Охарактеризувати Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських (практичних) занять сформувані у здобувачів вищої освіти:

- системні знання теоретичних основ, методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності психолога;
- вміння здійснювати пошук, систематизацію, теоретико-методологічний аналіз наукових джерел;
- вміння формулювати і вивчати наукову проблему, розробляти робочу програму дослідження;
- вміння підбирати і обґрунтовувати методичний інструментарій наукового дослідження;
- вміння збирати, фіксувати та обробляти результати емпіричного/експериментального дослідження;
- вміння здійснювати аналіз результатів математико-статистичної обробки одержаної інформації;
- вміння розробляти висновки та методичні рекомендації щодо вирішення проблеми за результатами проведеного психологічного дослідження;
- вміння складати, коректно оформляти підсумковий документ психологічного дослідження (текст дисертаційної роботи);
- досвід реферативного оформлення результатів теоретико-методологічного аналізу.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СР)
-------	---

1.	<p>Тема 1. Вступ. Загальнометодологічні основи наукових досліджень</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати особливості наукового дослідження. 2. Охарактеризувати особливості фундаментальних наукових досліджень. 3. Охарактеризувати особливості прикладних наукових досліджень. 4. Описати характерні риси та критерії ефективності наукових досліджень. 5. Визначити вимоги до результатів наукових досліджень. 6. Проаналізувати стратегію оновлення освіти. <p>Завдання на СР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Описати класифікацію наукових досліджень. 2. Охарактеризувати проблему понятійно-категоріального апарату наукових досліджень
2.	<p>Тема 2. Процеси глобалізації та інтеграції в сучасній науці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтеграція вітчизняної науки до світової через наукометричні бази даних. 2. Наукометричні міжнародні бази даних Web of Science Core Collection WoS(CC) та SciVerse Scopus. 3. Scopus – бібліографічна і реферативна база даних та інструмент для відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях. 4. Ідентифікація вищих навчальних закладів України у наукометричній базі. 5. Три види профілів у наукометричній базі даних Scopus. 6. Реферативна наукометрична база даних наукових публікацій проекту Web of Knowledge компанії Thomson Reuters – Web of Science. 7. Індекс Хірша. <p>Завдання на СР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть механізм інтеграції вітчизняної науки до світової науки. 2. Охарактеризуйте тематико-типологічне покриття Scopus. 3. Назвіть базові критерії оцінювання видання експертною радою Scopus. 4. Ознайомтеся із рейтингом країн за цитуваннями наукових праць за останні десять років.
3.	<p>Тема 3. Організація наукових досліджень в Україні. Правове забезпечення наукових досліджень в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити поняття науки. Охарактеризувати описову, прогностичну, проектно-конструкторську, технологічну та інші функції науки. 2. Розкрити розуміння науки як соціального інституту. 3. Дати характеристику історичних передумов виникнення науки. 4. Виокремити етапи розвитку науки. Проаналізувати основні наукові революції. Навести класифікацію наук. 5. Охарактеризувати організацію наукової діяльності в Україні. 6. Охарактеризувати Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». 7. Охарактеризувати «Положення про підготовку науково-педагогічних та педагогічних працівників», 8. Описати порядок присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань. <p>Завдання на СР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навести визначення об'єкту та предмету дослідження. 2. Розкрити поняття мети та завдань дослідження. 3. Охарактеризувати принципи організації досліджень, їх сутність та особливості. 4. Охарактеризувати вимоги до претендента на присудження наукових ступенів. 5. Охарактеризувати нормативно-правову базу підготовки наукових та науково-педагогічних працівників.
4.	<p>Тема 4. Наукове дослідження: процес, характеристика, етапи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати види психологічних досліджень. 2. Описати етапи проведення психологічних досліджень.

	<p>3. Описати розробку понятійно-категоріального апарату дослідження.</p> <p>4. Описати розробку та експериментальна перевірка моделі, головних ідей, концептуальних положень, що покладені в основу дослідження.</p> <p>5. Описати проведення дослідження.</p> <p>6. Охарактеризувати особливості обробки даних дослідження та оформлення результатів.</p> <p>7. Аналіз і інтерпретація результатів дослідження. Висновки.</p> <p>Завдання на СР:</p> <p>1. Охарактеризувати види психологічних досліджень.</p> <p>2. Визначити етапи психологічних досліджень.</p> <p>3. Розробити понятійно-категоріальний апарат дисертаційного дослідження.</p> <p>4. Розкрити методи обробки даних та формування висновків.</p>
5.	<p>Тема 5. Теоретичні та емпіричні методи психологічного дослідження</p> <p>1. Охарактеризувати теоретичні методи дослідження в психології, зокрема аналіз, реконструкція, моделювання, прогнозування.</p> <p>2. Операціоналізація понять у теоретичних дослідженнях. Теоретичне значення дослідження.</p> <p>3. Оформлення теоретичної частини роботи.</p> <p>4. Охарактеризувати порядок опрацювання літературних джерел.</p> <p>5. Охарактеризувати методи здобуття емпіричного матеріалу.</p> <p>6. Визначення змінних. Поняття про вибірку досліджуваних. Вимоги до вибірки.</p> <p>7. Пілотажне дослідження.</p> <p>8. Обробка та аналіз даних дослідження.</p> <p>Завдання на СР:</p> <p>1. Дати визначення методик та навести приклади застосування методик у психологічних дослідженнях.</p> <p>2. Навести основні вимоги до оформлення теоретичної частини роботи.</p> <p>3. Охарактеризуйте специфіку змісту емпіричної частини дослідження.</p> <p>4. Навести класифікацію видів експерименту.</p>
6.	<p>Тема 6. Державна підтримка і фінансово-економічне забезпечення науково-технічної і інноваційної діяльності. Міжнародна проектно-грантова діяльність</p> <p>1. Механізми та інструменти фінансування наукової діяльності.</p> <p>2. Правові аспекти виконання міжнародних проектів.</p> <p>3. Діяльність міжнародних фондів та їх зорієнтованість на Україну.</p> <p>4. Програми академічної мобільності. Двусторонні проекти науково-технічного співробітництва.</p> <p>5. Участь у наукових дослідженнях, що фінансуються Європейським Союзом: програми «Горизонт 2020» та «Горизонт Європа».</p> <p>Завдання на СР:</p> <p>1. Охарактеризуйте механізми та інструменти фінансування наукової діяльності.</p> <p>2. Опишіть правові аспекти виконання міжнародних проектів.</p> <p>3. Створіть дорожню карту участі у наукових дослідженнях, що фінансуються Європейським Союзом: програми «Горизонт 2020» та «Горизонт Європа».</p>
7.	<p>Тема 7. Публікаційна стратегія науковця. Підготовка наукових публікацій. Академічна доброчесність у контексті розвитку Європейського дослідницького простору</p> <p>1. Бізнес моделі журналів. Хижацькі видання. Як розпізнати хижацьки видання?</p> <p>2. Оформлення і структура наукової статті. Бібліографічні посилання.</p> <p>3. Оформлення результатів досліджень у вигляді наукових робіт.</p> <p>4. Професійна етика та академічна доброчесність при виконанні наукового дослідження. Ресурси Clarivate для наукової діяльності. Оформлення посилань (APA style).</p> <p>5. Академічна доброчесність у контексті розвитку Європейського дослідницького</p>

	<p>простору.</p> <p>6. Конструювання системи сприяння академічній доброчесності в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».</p> <p>Завдання на СР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть технологію розпізнавання хижацьких видань. 2. Назвіть основні структурні елементи статті. 3. Охарактеризуйте процедуру пошуку фахових журналів з психології. 4. Охарактеризувати Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». 5. Охарактеризувати поняття «академічна доброчесність». 6. Описати особливості дотримання професійної етики та академічної доброчесності при виконанні наукового дослідження. 7. Охарактеризувати ресурси Clarivate для наукової діяльності. 8. Оформлення посилань (APA style). 9. Академічна доброчесність у контексті розвитку Європейського дослідницького простору. 10. Охарактеризувати Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».
--	--

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Здобувачі вищої освіти самостійно опрацьовують питання:

Тема 3. Організація наукових досліджень в Україні. Правове забезпечення наукових досліджень в Україні

Організаційна структура науки. Державна політика України з наукової діяльності. Суб'єкти наукової діяльності. Наукова школа, наукова комунікація. Пріоритетні напрямки розвитку науки в психології. Нормативно-правова база підготовки наукових та науково-педагогічних працівників: Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Положення про підготовку науково-педагогічних та педагогічних працівників», Порядок присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань. Нормативно-правова база підготовки наукових та науково-педагогічних працівників: Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Положення про підготовку науково-педагогічних та педагогічних працівників», Порядок присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань.

Тема 7. Публікаційна стратегія науковця. Підготовка наукових публікацій. Академічна доброчесність у контексті розвитку Європейського дослідницького простору

Бізнес моделі журналів. Хижацькі видання. Як розпізнати хижацькі видання? Оформлення і структура наукової статті. Бібліографічні посилання. Оформлення результатів досліджень у вигляді наукових робіт. Професійна етика та академічна доброчесність при виконанні наукового дослідження. Ресурси Clarivate для наукової діяльності. Оформлення посилань (APA style). Академічна доброчесність у контексті розвитку Європейського дослідницького простору. Конструювання системи сприяння академічній доброчесності в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідуваність і виконання завдань

Відвідування лекційних занять не оцінюється, але є бажаним, оскільки навчальний матеріал викладається в доступній формі та є можливість обговорення дискусійних питань і уточнення незрозумілих моментів. Для здобувачів вищої освіти, які бажають продемонструвати відмінні результати навчання, активна робота на лекційних заняттях вкрай необхідна. Однак відпрацьовувати пропущені лекції непотрібно.

Активна участь здобувача вищої освіти на семінарських заняттях є обов'язковою. Рейтинг здобувача вищої освіти значною мірою формуватиметься за результатами його роботи на семінарських заняттях. Кожне пропущене семінарське заняття (незалежно від причин пропуску) знижує підсумковий рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни. У разі пропуску семінарського заняття обов'язково повинні бути вивчені теми, а також виконані всі завдання. Контроль знань (розуміння) здобувачем вищої освіти пропущених тем (виконання завдань) відбуватиметься під час спілкування з викладачем за графіком консультацій, доступним на сайті кафедри психології і педагогіки. Здобувач вищої освіти, який виконає відповідні завдання (відповідь на питання) отримуватиме відповідні бали до рейтингу залежно від якості відповідей (виконання завдання).

Здобувач вищої освіти на семінарському занятті може використовувати підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених завдань), однак висловлювати позицію, читаючи з аркуша паперу не варто.

Форми роботи

Лекції, семінарські заняття. Тематика лекцій висвітлена у робочій програмі (силабусі) дисципліни. Вітаються питання від здобувачів вищої освіти до викладача під час лекції. Допускається і вітається діалог між здобувачами вищої освіти і викладачем на лекції. На практичних заняттях здобувачі вищої освіти фокусують свою увагу на аналізі методологічної обґрунтованості сучасних наукових пошуків у психологічній царині та оволодівають активними прийомами управління дискусією.

Політика університету

Академічна доброчесність

Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Згідно із частиною 6 статті 42 до основних видів академічної відповідальності здобувачів освіти належать: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять такі регламентуючі документи КПІ ім. Ігоря Сікорського, оприлюднені на сайті Університету: Кодекс честі КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>, Положення про систему запобігання академічному плагіату <https://rb.gy/agihij>, а також нормативно-правові документи, офіційні рекомендації, накази та розпорядження, соціологічні дослідження КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичні матеріали, освітні курси <https://kpi.ua/academic-integrity>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>, а також у Положенні про комісію з питань етики та академічної честі НТУУ «КПІ» https://data.kpi.ua/sites/default/files/files/2015_1-140a1.pdf

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: опитування за темою заняття, модульна контрольна робота.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік.

Оцінювання та контрольні заходи

1. Робота на семінарських (практичних) заняттях: Максимальна кількість балів складає 70 (максимальна кількість балів на 1 занятті – 10):

активна участь у проведенні заняття; надання повної і аргументованої, логічно викладеної доповіді, відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильне вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням, у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії	9-10
активна участь у проведенні заняття; надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді чи обґрунтування при вирішенні задачі	5-8
участь у проведенні заняття; надання частково правильних відповідей або правильне вирішення завдань з неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді	1-4
надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення задачі з грубими помилками, вирішення задачі без обґрунтування	0

Здобувач вищої освіти отримує найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь у проведених семінарських (практичних) заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях спричиняють зниження рейтингу здобувача вищої освіти.

Викладач оцінює роботу здобувача вищої освіти на кожному семінарському занятті і виставляє оцінки в кампусі, в рубриці «Поточний контроль» після проведення семінарського заняття.

2. Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота складається з 15 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни. МКР проводиться за допомогою гугл-тестів на останній (передостанній) лекції. Доступ до МКР надається здобувачам вищої освіти лише під час лекції. Перескладати МКР не можна.

Максимальна кількість балів складає 30 (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 2):

Тестове завдання виконане правильно (кожне з 15)	2
Тестове завдання виконане не правильно (кожне з 15)	0

Умови допуску до семестрового контролю:

Здобувачі вищої освіти, які не виконали всіх передбачених силябусом дисципліни завдань не допускаються до заліку.

Семестровий контроль:

Здобувачі вищої освіти, які набрали протягом семестру **60 і більше балів** мають можливості:

- отримати залікову оцінку (залік) відповідно до набраного рейтингу (рейтингові бали переводяться до оцінки згідно із таблицею та заносяться до відомості семестрового контролю);
- виконати залікову контрольну роботу з метою підвищення оцінки (при цьому попередній рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни скасовується і він отримує оцінку тільки за результатами залікової контрольної роботи).

Залікова контрольна робота (ЗРК) складається із 50 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни. ЗРК проводиться за допомогою гугл-тестів, доступ до ЗРК надається здобувачам вищої освіти лише під час проведення заліку.

тестове завдання виконане правильно (кожне з 50)	2
--	---

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації здобувачам вищої освіти

При вивченні дисципліни «Організація науково-інноваційної діяльності» здобувач вищої освіти має користуватися, в першу чергу, літературою, яка визначена в основному списку і є у фондах науково-технічної бібліотеки імені Г.С. Денисенка. Додатковим джерелом інформації мають бути конспекти лекцій. Також здобувачам вищої освіти рекомендується знаходити через систему Інтернет матеріали новітніх психологічних досліджень.

Зміст дисципліни реалізується через опанування трьох блоків: теоретичного, практичного та блоку самостійної роботи. Опанування теоретичного блоку здійснюється в процесі роботи на лекціях та опрацювання літератури. На семінарських заняттях відпрацьовуються конкретні вміння та навички аналізу теоретичних основ, методів, технологій та організації науково-дослідницької діяльності психолога, вміння аргументувати та відстоювати власну точку зору.

Опанування дисципліни «Організація науково-інноваційної діяльності» передбачає комплексний підхід при виборі форм та методів навчання. Суть такого підходу полягає в поєднанні лекційних занять та різноманітних форм самостійної роботи, в тому числі: робота на семінарському занятті; підготовка доповідей та виступів з доповідями на семінарах.

Семінарське заняття дає можливість виявити рівень підготовки до нього (виступ, участь в дискусії, висловлення власної думки). Критеріями оцінювання виконання завдань семінарського заняття є: логічна послідовність відповіді; повнота розкриття кожного питання; аналітичність міркувань у відповіді; посилання на джерела; обґрунтованість особистих висновків. У процесі роботи з літературою та конспектування важливо записувати бібліографічні відомості джерела та номери сторінок, з яких були запозичені думки для подальшого оформлення посилань на джерела. Підготовлені раніше матеріали обробляють, включають в роботу власний аналіз.

Позааудиторні заняття

Можлива участь здобувачів вищої освіти у неформальних гуртках, зокрема у відкритій групі PhD-інкубатор <https://www.facebook.com/groups/2735550373369832/>

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено завідувачем кафедри психології та педагогіки, професором, д. психол. н., професором, Воляннюк Наталією Юріївною; доцентом кафедри психології та педагогіки, доц., к психол. н., Блохіною Іриною Олександрівною

Ухвалено кафедрою психології та педагогіки (протокол № 15 від 31.05.2024 р.)

Погоджено методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 9 від 26.06.2024 р.).

Орієнтовний перелік питань до залікової контрольної роботи

1. Визначити поняття науки.
2. Охарактеризувати описову, прогностичну, проектно-конструкторську, технологічна та інші функції науки.
3. Розкрити розуміння науки як соціального інституту.
4. Дати характеристику історичних передумов виникнення науки.
5. Виокремити етапи розвитку науки.
6. Проаналізувати основні наукові революції.
7. Навести класифікацію наук.
8. Охарактеризувати організацію наукової діяльності в Україні.
9. Розкрити поняття теорії та її категоріальної основи.
10. Охарактеризувати розробку понятійно-категоріального апарата як перший етап психологічних наукових досліджень.
11. Розкрити значення теоретичного і практичного стану розробки проблеми для психологічного дослідження.
12. Навести визначення об'єкту та предмету дослідження.
13. Розкрити поняття мети та завдань дослідження.
14. Визначити поняття робочої гіпотези.
15. Навести критерії вибору методів дослідження.
16. Визначити поняття наукової новизни, теоретичної та практичної значущості результатів дослідження.
17. Сформулювати загальні рекомендації щодо оформлення кваліфікаційних робіт.
18. Навести вимоги до формулювання теми кваліфікаційних робіт.
19. Охарактеризувати вимоги до окремих складових роботи.
20. Навести вимоги щодо форматування роботи.
21. Сформулювати вимоги до наукового стилю мовлення.
22. Охарактеризувати основні вимоги до реферування та цитування літератури.
23. Розкрити поняття авторських прав.
24. Визначити та охарактеризувати основні методи психології.
25. Навести типологію методів.
26. Дати визначення методики та навести приклади застосування методик у психологічних дослідженнях.
27. Виокремити теоретичні методи дослідження в психології, зокрема аналіз, реконструкція, моделювання, прогнозування.
28. Проілюструвати операціоналізацію понять у теоретичних дослідженнях з психології.
29. Навести основні вимоги до оформлення теоретичної частини роботи.
30. Визначити порядок опрацювання літературних джерел.
31. Охарактеризуйте специфіку змісту емпіричної частини дослідження.
32. Навести класифікацію видів експерименту.
33. Проаналізувати методи здобуття емпіричного матеріалу.
34. Розкрити поняття про вибірку досліджуваних.
35. Охарактеризувати основні вимоги до вибірки.
36. Розкрити поняття пілотажного дослідження.
37. Навести основні вимоги до обробки та аналізу даних дослідження.
38. Обґрунтувати наукове дослідження як форму здійснення і розвитку науки.
39. Навести класифікацію наукових досліджень.
40. Охарактеризувати загальнонаукові принципи наукових досліджень.
41. Сформулювати вимоги до методів наукових досліджень.
42. Навести класифікацію методів наукових досліджень.

43. Розкрити проблему понятійно-категоріального апарату наукових досліджень.
44. Визначити загально психологічні принципи дослідження.
45. Проілюструвати принцип єдності психіки і діяльності в наукових дослідженнях.
46. Проілюструвати принцип єдності особистості та її життєдіяльності в наукових дослідженнях.
47. Проілюструвати принцип особистісного підходу в наукових дослідженнях.
48. Проілюструвати принцип об'єктивності психологічного дослідження.
49. Проілюструвати принцип історизму в наукових дослідженнях.
50. Проілюструвати принцип дослідження психологічних явищ у їхньому розвитку.
51. Проілюструвати принцип саморозвитку в наукових дослідженнях.
52. Проілюструвати принцип суб'єктності в наукових дослідженнях.
53. Проілюструвати принцип системності в наукових дослідженнях.
54. Визначити психологічні принципи дослідження.
55. Виокремити види психологічних досліджень.
56. Охарактеризувати етапи проведення психологічних досліджень.
57. Навести стратегію розробки понятійно-категоріального апарату дослідження.
58. Навести способи розробки та експериментальної перевірки моделі, головних ідей, концептуальних положень, що покладені в основу дослідження.
59. Навести види та способи обробки даних дослідження та оформлення результатів.
60. Охарактеризувати процедури аналізу та інтерпретації результатів дослідження.
61. Проаналізуйте форми відображення результатів наукового дослідження.
62. Розкрийте поняття про наукову статтю та її структуру.
63. Розкрийте поняття тези доповіді на науковій конференції.
64. Проаналізуйте особливості підготовки наочного матеріалу для захисту результатів дослідження: комп'ютерні презентації, слайдові доповіді, стендові доповіді.
65. Визначити поняття та особливості впровадження результатів дослідження.
66. Опишіть механізм інтеграції вітчизняної науки до світової науки.
67. Охарактеризуйте тематико-типологічне покриття Scopus.
68. Назвіть базові критерії оцінювання видання експертною радою Scopus.
69. Опишіть технологію розпізнавання хижацьких видань.
70. Охарактеризуйте Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».
71. Опишіть особливості дотримання професійної етики та академічної доброчесності при виконанні наукового дослідження.
72. Охарактеризуйте академічну доброчесність у контексті розвитку Європейського дослідницького простору.